

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

11 листопада 2021 р.

м. Львів

№ 63/ 85 -рк/к

**Луцька міська рада
Волинської області**

43025, м. Луцьк, вул. Богдана
Хмельницького, 19

Про припинення дій,
які містять ознаки порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції

Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі-Відділення) в ході дослідження рішень органів місцевого самоврядування в межах Волинської області на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції встановлено наступне.

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Згідно з статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі - Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (3) Статтею 10 Закону встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.
- (4) Відповідно до Закону, Луцька міська рада в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території Луцької міської ради забезпечує дотримання законності та правопорядку.
- (5) Луцька міська рада (надалі - Міська рада) (43025, м. Луцьк, вул. Богдана Хмельницького, 19) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб,

фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою - орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код 34745204.

- (6) Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (7) У розумінні статті 1, статті 5 Закону Міська рада є органом місцевого самоврядування.
- (8) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (9) На території Луцької міської ради повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Міською радою та її виконавчим комітетом.
- (10) Згідно статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (11) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (12) Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону, утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.
- (13) Частиною першою статті 26 Закону визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, встановлення заборони продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктами господарювання (крім закладів ресторанного господарства) у визначений час доби в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.
- (14) Рішенням Міської ради від 20.04.2011 № 9/23 „Про заборону продажу пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових та тютюнових виробів”(зі змінами) (надалі - Рішення № 9/23) встановлено заборону продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових усім суб'єктам господарювання (крім закладів ресторанного господарства) в нічний час (з 22.00 год до 08.00 год) в межах території відповідної адміністративно-територіальної одиниці - м. Луцька.
- (15) Луцька міська об'єднана територіальна громада - об'єднана територіальна громада в

Україні, на території Луцького району Волинської області. Адміністративний центр - місто Луцьк.

- (16) Вперше утворена 25 жовтня 2019 року шляхом приєднання Прилуцької сільської ради Ківерцівського району до Луцької міської ради обласного значення. Згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 р. № 708-р до території Луцької міської ради (об'єднаної територіальної громади) доєднано, зокрема, території Боголюбської, Заборольської, Княгининівської, Одерадівської, Шепельської, Жидичинської, Озерцівської та Прилуцької сільських рад, що територіально межують з містом (всього 34 села, з яких біля десяти територіально межують з містом).
- (17) На доєднані території не розповсюджується дія рішення Міської ради № 9/23. Відповідні зміни внесені не було. Тобто, упритул до меж м. Луцька (а фактично в межах міста, зокрема, як на думку не місцевих мешканців та за пішохідною доступністю і курсуванням міського пасажирського транспорту) знаходяться заклади торгівлі у яких можна придбати алкогольну продукцію після 22-ї години, наприклад, АЗС різних форм власності у різних виїздах із міста.
- (18) Міська рада, не встановивши заборон, аналогічних встановлених Рішенням № 9/23, для доєднаних до територіальної громади населених пунктів створила суб'єктам господарювання на їх територіях привілейоване становище стосовно суб'єктів господарювання розміщених у м. Луцьку, внаслідок чого вони, діючи на однакових товарних ринках, не можуть конкурувати на рівних умовах.
- (19) Тобто, суб'єкти господарювання однієї частини територіальної громади (доєднаної до м. Луцька), здійснюючи роздрібну торгівлю алкогольними напоями, можуть здобувати переваги над суб'єктами господарювання розміщеними в іншій частині територіальної громади (території м. Луцька в старих межах) не завдяки власним досягненням, а внаслідок не внесення змін до Рішення № 9/23, що створює нерівні умови в конкуренції.
- (20) Бездіяльність Міської ради, що призвела до встановлення різних умов здійснення господарської діяльності конкурентам на території територіальної громади щодо режиму їх роботи, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 7 частини другої статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні групам суб'єктів господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.
- (21) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, у тому числі, органами місцевого самоврядування. Частина друга статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" визначає, що органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (22) Визначення поняття економічної конкуренції передбачене статтею 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції", а саме економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома

продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умов обороту товарів на ринку.

- (23) Тобто, виконання органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення, відповідно до вимог чинного законодавства, умов за яких здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання повинно відбуватися саме завдяки власним досягненням, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначити умов обороту товарів на ринку, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою конкуренції.
- (24) Недотримання зазначених принципів призводить до обмеження конкуренції та, відповідно, до нездійснення органами місцевого самоврядування заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснення яких є одним із заходів, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (25) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції" порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (26) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (27) Згідно абзацу 7 частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (28) Враховуючи вищевикладене та з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Луцькій міській раді (43025, м. Луцьк, вул. Богдана Хмельницького, 19,

ідентифікаційний код 34745204) припинити бездіяльність, яка містить ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом забезпечення однакових умов конкуренції при встановленні заборон у нічний час продажу пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв, вин столових суб'єктам господарювання в межах території Луцької об'єднаної територіальної громади, які здійснюють діяльність на одному ринку та є конкурентами.

2. Про результати розгляду зазначених рекомендацій повідомити територіальне відділення у 3-х місячний строк з дня їх отримання.

3. Надати територіальному відділенню документи, що підтверджують виконання рекомендацій територіального відділення.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Ростислав ЛЕЩИШИН